

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Dato: 18.05.2012
Deres ref.: 11/763
Vår ref.: 2012/4069 RRONN

Hørings svar - endringer i lov om folkebibliotek

Universitetsbiblioteket i Oslo (UBO) har mottatt høringsnotat «Forslag til endringer i lov om folkebibliotek» og har følgende kommentarer.

Harmonisering av bestemmelser for folkebibliotek og UH-bibliotek

UBO er tilfreds med at det ikke foreslås en felles lov for alle typer bibliotek. Folkebibliotek og UH-bibliotek har ulike formål og ulike eiere. UH-bibliotek forholder seg til lov 1.4.2005 nr 15 om universiteter og høyskoler med forskrifter, med Kunnskapsdepartementet som overordnet ansvarlig. Slik ønsker vi også at det skal være i fortsettelsen.

Offentlige bibliotek i et nettverk

UH-bibliotekene er offentlige allment tilgjengelige bibliotek og en del av et velfungerende nasjonalt og internasjonalt biblioteknettverk. Dette kommer særlig til uttrykk dels ved at våre samlinger og tjenester er tilgjengelige for allmennheten og dels når det gjelder lånesamarbeidet hvor UH-bibliotekene er nettoleverandører av lån til folkebibliotekene og deres brukere. Dette samarbeidet går utmerket når det gjelder bøker i papir og kopier fra papirtidsskrifter, som etter avtale med Kopinor kan oversendes lånende bibliotek i form av digital kopi.

Lånesamarbeidet utfordres når det gjelder det digitale materialet som vi betaler lisenser for. Lisensene tillater ikke umiddelbar adgang til de digitale dokumentene for andre enn våre primære brukere som er studenter og ansatte ved vår eierinstitusjon. Imidlertid kan vi ta utskrifter og sende til lånende bibliotek. Denne utskriften kan ikke digitaliseres. Vi er altså i den paradoksale situasjonen at tidsskriftartikler som er i papir kan digitaliseres og sende pr e-post, mens artikler som er digitale må vi skrive ut på papir og sende som vanlig post.

Nasjonale lisenser?

Høringsnotatet antyder at en løsning på lån av digitale dokumenter kan være avtaler som «organiseres gjennom et samarbeid mellom CRISTIN (...) og Nasjonalbiblioteket» (s 3). Det vil i tilfelle kreve nasjonale lisenser.

Open access

Høringsnotatet påpeker at «internasjonal satsing på Open Access vil i økende grad gjøre digitalisert, faglig materiale offentlig tilgjengelig, også for folkebibliotekene» (s 3). Det er riktig. Universitetet i Oslo har nylig vedtatt at vitenskapelig produksjon skal gjøres tilgjengelig som Open access via systemet DUO (Digitale utgivelser ved UiO). Dette gjelder imidlertid bare når tidsskriftet/forlaget tillater det og bare for nytilsatte fra og med 2012. For de som er tilsatt tidligere er det en sterk henstilling. Det er altså en lang vei frem.

Justeringer i formålsparagrafen

UBO støtter departementets forslag til justeringer i formålsparagrafen, slik at den også vil reflektere bibliotekenes formidlingsansvar og møteplassfunksjon.

UBO er meget tilfreds med at departementet opprettholder formuleringen om å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon.

Kompetansekravet

UBO støtter departementets anbefaling om å beholde kompetanskravet i § 5. Skal befolkningen i Norge få gode bibliotektenester er det av avgjørende betydning at det er bibliotekfaglig kompetanse i alle kommuner. Løses dette ved interkommunalt samarbeid der en ikke får kvalifiserte søkere mener vi det er en bedre løsning enn dagens dispensasjonsmulighet.

UBO mener det viktigste er at det finnes bibliotekfaglig kompetanse i kommunen. Vi har ingen innvendinger mot at det kan gis dispensasjon for kravet til leder i kommuner med bred bibliotekfaglig kompetanse i staben forøvrig.

Med hilsen

Bente R. Andreassen
Bibliotekdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.